

"Lichaamstaal."

Margré van Gestel

Wat is lichaamstaal?

Een eenvoudige definitie: lichaamstaal is alles wat zonder woorden gezegd kan worden. We denken dan aan: houding, gebaren, beweging, stemhoogte, lichamelijke functies als hartslag, ademhaling, bloeddruk, gespannenheid in de rug.

Kinderen kennen de lichaamstaal instinctief en weten er op allerlei manieren meer van dan volwassenen. Peuters gebruiken hoofdzakelijk lichaamstaal in hun communicatie met anderen. Met het opgroeien gaat de taal een belangrijk stukje van de communicatie invullen waardoor we "vergeten" te letten op de lichaamstaal en het steeds minder makkelijk wordt om de signalen vanuit de lichaamstaal goed te integreren in de communicatie met de kinderen.

Non verbale interactie.

Voordat een kind met woorden kan communiceren, communiceert het al met lichaamstaal. Zo kan een kind contact tot stand brengen en gevoelens duidelijk maken. Voorbeelden van signalen van lichaamstaal zijn:

- Kijken (richting, duur en intensiteit van de blik)
- Gezichtsuitdrukking (geïnteresseerd, boos, ongeduldig, opgewekt)
- De motoriek (bewegingen van handen, armen, benen)

Vaak interpreteren de opvoeders de lichaamstaal van kinderen te snel. Het is goed om te controleren of je ideeën over wat het kind bedoelt, wel kloppen. Dit kan je het beste doen door na te vragen en je gedachten onder woorden te brengen. Soms merk je dan dat je verwachtingen niet kloppen.

Een kind zit te wippen op haar stoel. De pedagogisch medewerker denkt dat ze wil gaan spelen met twee andere kinderen die aan het rondlopen zijn. Ze zegt dat tegen het kind en geeft ze toestemming om te gaan. Het kind reageert niet op de toestemming. De pedagogisch medewerker kijkt nu in de richting waarin het kind gekeken heeft. Dan ziet ze waarom er zo enthousiast gewipt werd. Er zit een ander kind op een hobbelpaard!

Bij kinderen waarmee moeilijker contact te maken is, is het goed om hun gedrag te imiteren. Op deze manier geef je ze de aandacht die ze nodig hebben en zet je een communicatieproces in gang. Je nodigt ze uit om mee te gaan doen.

Volwassenen zijn zich ook niet altijd bewust van hun eigen lichaamstaal:

Een kind komt enthousiast aan met een tekening. Het is dan voor het kind heel verwarrend om te horen dat die tekening wel mooi gevonden wordt maar tegelijkertijd het vrolijke en geïnteresseerd gezicht te moeten missen.

Aandachtspunten:

- Wees attent op lichaamstaal.
- Zorg dat lichaamstaal in overeenstemming is met wat je zegt en wat je doet.
- Zorg voor oogcontact en lichamelijke nabijheid.
- Realiseer je dat lichaamstaal cultureel bepaald kan zijn!

Literatuur:

Susan Quilliam. De lichaamstaal van uw kind

H.Lindjer/ T. Roselaar/ R Evergroen. Mag het iets meer talig zijn.

M Rutten Saris. Basisboek lichaamstaal